

Latijnse naam:	<i>Physignathus cocincinus</i>
Nederlandse naam:	Indochinese wateragaam
Duitse naam:	Grüne wasseragame
Engelse naam:	Green water dragon

Wetgeving

U hoeft geen vergunning te hebben om een wateragaam te houden of te verkopen.

Het is wel verstandig om een administratie bij te houden met daarin de adressen van degene aan wie u dieren verkocht heeft als u nakweek krijgt. Bewaar ook het kassabonnetje van de winkel, zodat u na kunt kijken wanneer en waar welk dier gekocht is.

Er worden nog steeds grote hoeveelheden wildvang wateragamen geïmporteerd. Meestal zijn dat jonge dieren die net uit het ei zijn, of halfwas dieren. Deze wildvangdieren kunnen heel goed wennen aan de leefomstandigheden in gevangenschap. Als het enigszins mogelijk is doet u er beter aan om dieren te kopen die in gevangenschap gekweekt zijn

Uiterlijk

Een grof gebouwde hagedis met een driehoekige kop en sterke gespierde ledermaten.

Het lichaam is zijdelings iets afgeplat en het dier heeft een stekelige kam over de rug en een gedeelte van de staart.

De maximum lengte is ongeveer 90 centimeter, waarvan meer dan de helft uit staart bestaat.

De grondkleur is groen, met een donkere bandering over de staart. Volwassen mannetjes hebben een witte tot blauwgrijze keel, soms met wat rode schubben daarin.

De buikzijde is egaal van kleur en lichtgroen tot grijs.

Wateragamen zijn in staat om tot op zekere hoogte hun lichaamskleur te veranderen, ze kunnen naar believen donkerder of lichter worden. Deze kleurveranderingen gaan gepaard met veranderingen van de gemoedstoestand van de wateragaam, een Agaam die donker van kleur is voelt zich niet op zijn gemak.

Wateragamen groeien snel en kunnen binnen anderhalf tot twee jaar volgroeid zijn.

De dieren vervellen hun huid in stukken, niet in 1 geheel zoals bij slangen.

De wateragaam is tegenwoordig een van de meest gehouden hagedissensoorten te wereld, dit door het fijne karakter en handzame formaat van het dier.

Verspreidingsgebied

De wateragaam leeft in de laaglandbossen van Zuidoost Azië en delen van China, altijd in de nabijheid van water.

Het is voornamelijk een boombewonende hagedis, de dieren liggen over het algemeen te zonnen op takken die over het water hangen, bij eventuele verstoring laten de dieren zich in het water vallen en zwemmen onder water weg. Jonge dieren klimmen vaak hoog in bomen om aan roofdieren te ontkomen.

Huisvesting

Voor een paartje wateragamen is een terrarium van ongeveer 150 X 75 X 100 centimeter nodig.

Groter is altijd beter, zeker als er meer dan twee dieren gehouden worden. Het beste kan gebruik gemaakt worden van een terrarium met schuifruit en een vitrineslotje.

Geef de dieren in de zomer 12 tot 14 uur licht per dag zorg ervoor dat de dieren ook worden blootgesteld aan UV straling, dit kan met speciale lampen. Deze kan bestaan uit een TL buis of een speciale spot. Beiden zijn in de reguliere terrariumwinkel te verkrijgen in verschillende maten en wattages. Bijvoorbeeld **Repti Glo 5.0** of **Zoo Med**.

De temperatuur moet ongeveer rond de 28 graden Celsius zijn. Zorg voor een plek waar de dieren zich kunnen opwarmen (liefst 2 plekken, in verband met territoriumdrang). Deze warme plekken mogen 40 tot 45 graden Celsius warm zijn.

De warmteplekken moeten aan 1 kant van de bak gemaakt worden, dit om een temperatuur gradatie te verkrijgen, zo kan de hagedis zelf kiezen op welke plek hij gaat liggen.

In de winter moet de temperatuur iets verlaagd worden, hierop word later teruggekomen in het hoofdstuk Winterslaap.

Iedere dag mag de bak gesproeid worden, ook de dieren zelf mogen besproeid worden, zij zullen de waterdruppels gretig oplikken, zorg voor voldoende ventilatie in het terrarium, zodat, na het sproeien, het terrarium na verloop van tijd weer opdroogt. Een hoge luchtvochtigheid is goed voor de dieren, maar een te veel aan vocht kan gezondheidsproblemen opleveren en het komt de hygiëne niet ten goede.

Een waterbak mag niet ontbreken. Zorg voor een waterbak De ongeveer half zo groot is als het vloeroppervlak van het terrarium, wateragamen baden graag, en ontlasten zich vaak in het water, zorg er dus voor dat de waterbak ook makkelijk te verschonen is.

Inrichting

Het substraat (bodembedekking) voor wateragamen kan het beste bestaan uit grof zand (metselzand) gemengd met tuinturf, of terrariumbark Dit laatste is een product dat gemaakt is van boomschors, het is in verschillende maten bij de meeste terrariumspeciaalzaken en tuincentra te verkrijgen in verschillende maten. De bodembedekking moet ongeveer 10 tot 20 centimeter diep zijn, zodat de dieren er ook in kunnen graven voor bijvoorbeeld het afzetten van eieren.

In het terrarium moeten een aantal grote takken aanwezig zijn, in ieder geval onder de lampen die voor de warmte moeten zorgen. Let wel op dat de dieren zich niet aan de lampen kunnen branden.

Het is overigens beter om twee warmteplekken te maken, dit om concurrentie tussen de dieren onderling te voorkomen.

Mannetjes kijken vanaf hoge plaatsen in de bak graag uit over hun territorium.

Planten, zowel echte als kunstplanten, kunnen in het terrarium aangebracht worden, houd er echter rekening mee dat levende planten worden opgegeten en kunstplanten het ook vaak moeten ontgelden in een terrarium met wateragamen.

Met stenen en stukken hout, schors en dikke touwen kan een terrarium ook mooi en natuurlijk aangekleed worden.

Probeer in de bak een aantal verstopplaatsen of barrières te creëren met stukken kurkschors die de dieren de mogelijkheid geven elkaar even uit het zicht te zitten, dit voorkomt stress en is beter voor de gezondheid van uw wateragaam.

Zet alle inrichtingsmaterialen goed vast!

Wateragamen zijn behoorlijke geweldenaars. Bij territorium gevechten en paringen gaat het er soms ruig aan toe. De dieren graven ook graag, zorg ervoor dat ze niet onder stenen of takken kunnen graven waardoor deze gaan verzakken of vallen met alle gevolgen van dien.

Hanteren

Wateragamen bijten zelden als men ze probeert te hanteren. Ze kunnen, als het moet, echter stevig bijten. De dieren hebben wel scherpe nagels waar ze u (per ongeluk) mee kunnen krabben. Knip de nagels van uw wateragaam niet! De nagels zijn van essentieel belang voor een dier dat veel klimt. Als het dier genoeg mogelijkheden heeft om te klimmen slijten ze vanzelf een beetje.

Wateragamen hebben een stevige staart met een rij stekels daarop, als het moet kunnen ze daarmee forse klappen uitdelen, wees daarop bedacht!

Overigens verdwijnt dit gedrag vanzelf als het dier wat meer aan zijn terrarium omgeving en eigenaar went.

Het spreekt voor zich dat jonge dieren minder vaak gehanteerd kunnen worden dan volwassen dieren, haal volwassen wateragamen ook niet te vaak uit hun bak.

Hoewel sommige dieren soms om aandacht vragen is het niet best voor de gezondheid van uw agaam om constante temperatuurswisselingen te ondergaan.

(Van 35 graden Celsius in het terrarium naar 18 graden Celsius in uw huiskamer is een flink verschil!)

Deze temperatuurswisselingen kunnen onder andere in longontsteking resulteren.

Laat wateragamen ook nooit los door uw huis lopen, op de vloer van een kamer tocht het altijd een klein beetje, dit kan ook zorgen voor gezondheidsproblemen.

Als u uw wateragaam wil hanteren, ondersteun het dier dan zoveel mogelijk met uw handen.

Til een dier nooit aan de nek, poten of staart op!

De staart van een wateragaam kan overigens niet zo makkelijk afbreken als die van sommige andere hagedissen, de staart kan echter wel afbreken. Een eenmaal afgebroken staart groeit ook niet meer aan

Voedsel

Dierlijke voeding

Wateragamen zijn alleseters, ze eten zowel dierlijk als plantaardig materiaal. Het grootste gedeelte van het dieet moet echter uit dierlijk voedsel bestaan, sommige Wateragamen zullen nooit plantaardig materiaal eten.

De dierlijke voeding kan onder andere bestaan uit krekels, sprinkhanen, meelwormen, andere insecten en kleine zoogdieren.

Krekels zijn in verschillende maten te koop in terrariumspeciaalzaken. De meeste Wateragamen eten voornamelijk krekels als ze nog wat jonger zijn. Probeer krekels te voeren die ongeveer eenderde zo groot zijn als de bekbreedte van de hagedis. Volwassen wateragamen eten gewoon de volwassen maar krekels

(in de meeste terrariumwinkels is dit “maat 8”)

Krekels zijn ware ontsnappingskunstenaars en als ze eenmaal los in huis lopen zijn ze lastig te bestrijden, voer precies zoveel dat uw wateragaam ze allemaal opeet.

(dit vergt in het begin wat geduld om uit te vissen hoeveel het dier precies wil eten)

Houd er rekening mee dat naarmate uw Wateragaam groeit de voeding ook aangepast moet worden, u zult meer en grotere dieren moeten gaan voeren.

Zorg ervoor dat er 's nachts ook een beetje groente en fruit aanwezig is. Als er te veel krekels in de bak achterblijven wil het wel eens gebeuren dat hongerige krekels 's nachts aan uw wateragaam beginnen te eten, een schaalpje groenvoer voorkomt dit.

Sprinkhanen zijn over het algemeen in 2 verschillende maten te verkrijgen: klein en groot.

Grote sprinkhanen zijn zeer geschikt om te voeren aan volwassen Wateragamen, deze dieren ontsnappen niet en knagen ook niet aan uw hagedis. De volwassen sprinkhanen bezitten wel “sporen”, deze bestaan uit een krans van scherpe stekels aan de achterpoten die de inwendige organen van uw wateragaam kunnen beschadigen.

Meelwormen en Moriowormen worden ook graag gegeten.

Echter, deze dieren bezitten weinig voedingswaarde en kunnen dus niet als hoofdvoer gebruikt worden. Het eten van teveel Meelwormen of Moriowormen kan lijden tot vetzucht en calcium tekorten, ook kunnen de dieren er soms obstipatie (darmverstopping) van krijgen.

Let erop dat Moriowormen ook gemeen kunnen bijten.

Wasmotten en vooral hun larven zijn een goede voeding voor dieren die net een periode slechter gegeten hebben of ziek zijn geweest. De larven van de wasmot zijn erg rijk in suiker en vet.

Ook larven van de rozenkever kunnen gegeven worden ook deze kunnen, net als de moriowormen, gemeen bijten voer deze laven van een pincet.

Naast een grote hoeveelheid verschillende insecten willen volwassen Baardagamen wel eens een stukje rauw vlees of een baby muisje van een pincet eten. Voer dit ook met mate, rauw vlees is arm aan calcium, en muizen of ratten bevatten veel vet.

Let op! Als u insecten voert die u zelf buiten gevangen hebt mijd dan grote motten, vlinders en vuurvliegjes, sommige van deze dieren kunnen giftig zijn.

Regenwormen, mits gevangen op een “schone” plaats (dus niet in de buurt van een mesthoop of iets dergelijks) kunnen ook gegeven worden

Reptielen en andere dieren hebben calcium en fosfor nodig voor de opbouw van botten en eieren.

Calcium en fosfor krijgen de dieren in het wild via de voeding binnen.

Om calcium te verwerken tot een bruikbare bouwstof voor botten en eierschalen is vitamine D3 nodig.

Deze vitamine word aangemaakt in de huid onder invloed van UV stralen.

Naast de bestraling met UV verlichting is het verstandig om 1 X per week vitamine D3 door het water van de Baardagaam te doen en het dier hier mee te sproeien.

De voedseldieren die in de terrariumwinkels te koop zijn, zijn wat eenzijdig gevoerd, en moeten dus altijd bepoederd worden met een calcium fosfor supplement, zoals bijvoorbeeld **Repti Vit**.

Plantaardige voeding

Verschillende plantensoorten kunnen gegeven worden, voer onder andere:

Andijvie, wortelen, prei, broccoli, courgette, paksoi, taugé, aardbei, appel, peer, kiwi.

Kortom, vrijwel alles kan gegeven worden.

Ook wilde planten zoals weegbree, paardebloemblad en klaver kunnen gevoerd worden, pluk deze op een plek waar geen insecticiden gebruikt worden en waar geen verkeer langskomt (wegbermen en parkeerplaatsen moeten gemedend worden)

De kiemen van linzen, tarwe, zonnebloem en dergelijke zijn goede voeding, deze zijn te verkrijgen in winkels voor natuurvoeding.

Probeer zo veel mogelijk te variëren geef uw wateragaam liefst iedere dag iets anders te eten.

Veel Baardagamen ontwikkelen een bepaalde voorkeur voor sommige groenten en fruit, vaak zijn zoete fruitsoorten favoriet

Voer de groente of fruit in een bak of schaal waar de dieren niet te veel uit kunnen morsen, vaak willen de Wateragamen nog wel eens in hun voedsel graven op zoek naar de lekkerste hapjes, dit resulteert in een hoop groenvoer naast de bak, wat weer veel schoonmaakwerk oplevert

Let op! Voer geen sla, sla bevat te weinig voedingsstoffen om een wateragaam gezond te houden.

Koolsoorten mogen ook maar met mate gegeven worden, dieren die te veel kool eten krijgen schildklierproblemen door een tekort aan jodium.

Spinazie, peterselie en wortelen zijn ook af te raden, deze bevatten oxaalzuur, dit onttrekt calcium aan het lichaam

Winterslaap

Het leefgebied van de Baardagaam is onderhevig aan seizoenswisselingen, de dieren maken ieder jaar een koelere periode mee. Voor de gezondheid van de hagedis is het van belang dat het dier enige maanden wordt afgekoeld.

Vaak willen de hagedissen tijdens de wintermaanden slecht eten en als de temperatuur hoog blijft verlopen de lichaamsprocessen gewoon door. De hagedis zal vermageren omdat het dier meer energie verbruikt dan dat het via de voeding binnenkrijgt.

Naast de gezondheidsproblemen die kunnen ontstaan is de winterslaap ook van invloed op de vruchtbaarheid van de Wateragamen, tijdens de winterperiode rijpen de eitjes van het vrouwtje en wordt er bij het mannetje sperma aangemaakt.

(Overigens is het correcter te spreken over “winterrust” daar de dieren niet echt slapen, maar meer in een semi-verstarde toestand zijn, de lichaamsprocessen verlopen traag, maar het dier is wel bij kennis)

De wateragaam kan in de wintermaanden gehouden worden op een temperatuur van ongeveer 20 tot 25 graden Celsius. Bij deze temperatuur wordt er minder gegeten door de dieren en slapen de Wateragamen veel.

Probeer in de wintermaanden de verlichting terug te brengen van 12 tot 14 uur naar 8 tot 10 uur. Begin in November geleidelijk met het terugbrengen van de verlichting, tot in December het licht nog maar 10 uur aan is.

Eind januari kan de verlichtingsduur weer omhoog, zo ook de temperatuur tot, in het begin van Maart, alles weer bij het oude is.

Wateragamen eten nog een klein beetje in de winterperiode, zorg ervoor dat er ten alle tijden een bakje met groente en fruit aanwezig is, beperk het voeren van krekels tot een minimum.

Ook moet er altijd vers water voor het dier aanwezig zijn.

Dieren die in winterrust gaan moeten van te voeren goed gevoerd worden zodat ze voldoende reserves hebben.

Dieren jonger dan 2 jaar en dieren die niet helemaal op conditie zijn kunnen het beste gewoon op normale temperaturen gehouden worden gedurende de wintermaanden, deze moeten goed gevoerd worden.

Als er dieren tijdens de winterperiode ernstig vermageren, zet ze dan onmiddellijk apart en geef ze weer een “normale” temperatuur. Voer de dieren vervolgens een aantal weken flink, zodat de dieren aangesterkt het nieuwe seizoen in gaan, en eventueel het volgende jaar afgekoeld kunnen worden.

Voortplanting

Na de winterperiode breekt de paartijd aan voor de Wateragamen.

Als u met uw dieren wil gaan kweken kan dit uiteraard alleen als u dieren heeft van verschillende geslachten.

Bij jonge Wateragamen is het erg moeilijk te bepalen of het dier mannelijk of vrouwelijk is. Gelukkig is het bij oudere dieren niet zo moeilijk.

Mannelijke Wateragamen zijn forser dan vrouwtjes, de kop is grover van bouw en de dieren gedragen zich dominant tegenover anderen. De dieren knikken veel met hun kop en gedragen zich soms agressief naar andere Agamen.

Vrouwtjes zijn dus uiteraard iets fijner gebouwd en knikken minder met hun kop, maar zwaaien met hun voorpoten als teken van onderdanigheid.

Mannelijke dieren hebben vergrote poriën op hun dijbenen (Femoraal poriën) en op hun anaalschub (Preanaal poriën), bij de vrouwtjes zijn deze poriën ook wel aanwezig, maar vaak zijn ze moeilijk te vinden.

De mannelijke wateragaam kan zich bedienen van 2 geslachtsorganen, een links en een rechts. Deze geslachtsorganen heten hemipenis, als alletwee de organen bedoeld worden spreekt men over hemipenes. De hemipenes liggen verborgen in de basis van de staart. Bij een volwassen mannelijke baardagaam zijn de hemipenes te zien als 2 bulten in de staart, bij de vrouwtjes ontbreken deze bulten uiteraard.

In de lente worden de mannetjes agressief dominant naar elkaar en naar de vrouwtjes. Er zullen enkele paringen plaatsvinden. Deze worden vaak door de eigenaar over het hoofd gezien, het paren is een korte aangelegenheid bij Wateragamen.

Als een mannetje te dominant wordt naar een ander mannetje of vrouwtje is het beter een van de dieren tijdelijk in een andere bak onder te brengen, waar het dier in alle rust kan eten en dergelijke.

Het mannetje kan het vrouwtje tijdens de paring in bedwang houden door haar in de nek te bijten, dit resulteert vaak in kleine wondjes en lidtekens. Zolang de wonden niet geïnfecteerd raken hoeft u daar niets aan te doen.

Ongeveer 60 dagen na de paring legt het vrouwtje haar eieren. Om haar deze mogelijkheid te geven voorziet u haar van een bak met daarin vochtig materiaal; zand, turf of vermiculiet.

Zorg ervoor dat deze tenminste 20 centimeter diep is zodat ze haar eieren goed kan begraven.

Een Legsel Wateragamen eieren, de 2 eieren links en rechts onder zijn onbevruucht

Houd er rekening mee dat de legbak in het terrarium word geplaatst zodra u de dieren uit winterslaap haalt. De paringen gebeuren vaak als u niet kijkt en zo kunt u het paarmoment over het hoofd zien en de legbak niet op tijd verstrekken. Als het drachtige vrouwtje niet de mogelijkheid heeft om haar eieren kwijt te kunnen kan dat resulteren in ernstige gezondheidsproblemen die kunnen eindigen met de dood van het vrouwtje.

Houd er rekening mee dat een gezond vrouwtje meerder legsels per jaar kan produceren met tussenpozen van een maand.

Als de eieren gelegd zijn moeten ze overgebracht worden naar een broedstoof.

Graaf de eieren voorzichtig uit en draai de eieren niet, reptieleneieren bezitten geen hagelsnoeren die de dooier recht houden, en draaien van het ei kan resulteren in de dood van het embryo.

De eieren moeten in een bakje met vochtig vermiculiet (verkrijgbaar bij de meeste terrariumzaken) half ingegraven worden.

Dit bakje wordt in de broedstoof gezet op een temperatuur van ongeveer 28 graden Celsius

Na een 60 tal dagen komen de eieren uit.

De jonge Wateragamen moeten gehouden worden in kleine groepjes, de terraria moeten in het begin vrij kaal gehouden worden: een ondiepe waterbak en een enkele steen.

Verstopplekken zijn in het begin onnodig, de krekels verschuilen zich daar en de wateragaampjes graven zich liever in in het bodemmateriaal om zich te verschuilen.

Uiteraard moet er een waterbak aanwezig zijn, houd er rekening mee dat de dieren nog niet goed kunnen zwemmen, leg een steen in de waterbak zodat de diertjes daar een rustpunt hebben om verdrinkingen te voorkomen.

Voer de dieren zoveel als ze opkunnen, ongeveer 3 tot 4 keer per dag. Let erop dat er niet te veel krekels ontsnappen, teveel krekels kunnen een gevaar vormen voor de kleine wateragaampjes.

Snij het fruit en groente in kleinere stukken.

Sproei de wateragaampjes ook iedere dag, zorg ervoor dat ieder dier een beetje drinkt.

Wees erop bedacht dat ieder dier aan zijn trekken komt, als een wateragaampje niet aan eten toekomt kan deze het beste apart geplaatst worden zodat hij niet om voedsel hoeft te concurreren met sterkere broertjes of zusjes.

Voer voldoende kalk en vitaminen, jonge wateragaampjes die in gevangenschap zijn geboren vertonen vaak kalkgebreken.

Na een week of 10 kunnen de dieren naar hun nieuwe eigenaar.

Soorten

Er bestaan 3 soorten wateragamen; de Indo-chinese of Groene wateragaam (*Physignathus cocincinus*), het onderwerp van dit stukje.

De Australische wateragaam (*Physignathus leseuerii*) en de Gestreepte wateragaam (*Physignathus vittatus*)

Voor zover bekend zijn er geen kruisingen tussen deze drie soorten aangetroffen.

Het spreekt voor zich dat het opzettelijk kruisen van diersoorten in gevangenschap nergens toe leidt, en niet bijdraagt aan het behoud van de soort

Albinisme, het ontbreken van pigment, is tot nu toe ook een onbekend verschijnsel bij Wateragamen. De enige kleurvariatie bij Wateragamen van welke soort dan ook vind men voornamelijk terug bij de verschillende geslachten, de mannetjes zijn over het algemeen iets mooier van tekening.

Tot op heden zijn er nog geen kwekers bekend die op kleur fokken met hun dieren.

Wie weet, nu er meer dieren in gevangenschap geboren worden kunnen we binnenkort de eerste afwijkende kleuren verwachten.

De Australische wateragaam (*Physignathus leseuerii*) (ssp)

Ziektes

Uiteraard kan uw nieuwe huisdier ook ziek worden, net als ieder ander dier.

Alle mogelijke ziektes in deze brief schrijven is onmogelijk.

Als u twijfels heeft over de gezondheid van uw dier, neemt u dan contact met ons op, misschien kunnen wij u helpen, zoniet dan verwijzen wij u door naar een dierenarts die gespecialiseerd is in het behandelen van reptielen en amfibieën.

Aanwijzingen voor mogelijke ziekten kunnen zijn:

Lusteloos gedrag, slechte eetlust en weinig bewegen (bij een normaliter actief dier)

Moelijk ademen, met de bek open ademhalen, dit kan wijzen op luchtweginfecties.

Afwijkende ontlasting, diarree, abnormaal ruikende ontlasting, of helemaal geen ontlasting.

Deze symptomen kunnen wijzen op een besmetting met darmparasieten of een bacteriële ontsteking

Braken of regurgiteren (opgeven) van voedsel

Kleine rode of zwarte spinachtige beestjes die over uw dier lopen. Dit zijn mijten, deze diertjes voeden zich met het bloed van uw huisdier en moeten zo snel mogelijk bestreden worden.

Wij wensen u veel plezier met uw aankoop en voor vragen kunt u ons altijd bereiken op het nummer: 0105-900938

